

Шуменски общински вестник

органъ на Шуменската градска община
РЕДАКТИРА КОМИТЕТЪ. Основателъ на в-ка — инж. ХР. ТОНЕВЪ.

СИРИЯ

Удивително е да се кажат думи за Сирия за която страна днес се водят големи и жестоки боеве между Англия, Франция, Германия и Италия.

Сирия, библейски наречена Арамъ, е страна, която заема източния брягъ на Средиземно море и е южно от мексиканското и кюрдистанско високи плата. Заема едно пространство отъ около 200,000 кв. км. и съ близо 4,000,000 жители. Въ крайбрежиста страната се пресича отъ планините Ливанъ и Антиливанъ, а частъ отъ вътрешността ѝ представлява пустиня. Климатътъ е сухъ и горещъ. Произвежда най-много портокали, памукъ, тютюнъ и разни плодове. Благодарение на географското си местоположение на природните си богатства, Сирия не е престанала да играе важна историческа роля отъ хилядолетия насамъ. Египетци, персийци, гърци, финикийци, римляни, византийци, по-късно и турци сж водили непрекъснати борби за тая земя. Следъ Свѣтовната война, тя биде раздѣлена на нѣколко части: Трансйордания и Палестина сж оставени подъ английския протекторатъ а другитѣ области — Велики Ливанъ съ столица Бейрутъ, Сирия съ столица Дамаскъ, Друзия съ столица Суеда и Алаутската държава съ столица Латакиа оставатъ подъ френски протекторатъ.

По цѣлия брягъ на Сирия сж изникнали много градове и поселища, едни отъ които сж богати и великолепни пристанища, а други водятъ своето сществуване още отъ библейскитѣ времена, каквито сж Тиръ и Сидонъ и други изъ вътрешността на страната. Презъ Сирия минава и единиятъ отъ английскитѣ петролопроводитѣ отъ Киркукъ (въ Иракъ) до пристанищния градъ Триполи. Още пророкъ Иезекиилъ е писалъ тѣй за града Тиръ и други градове и области: „Ти, който седиши при входа морски, който тргувашъ съ народитѣ въ много острови. . . предъли- тѣ сж въ сърдцето на моретата, които те съградиха направиха хубостта ти съвършена. . . Жителитѣ на Сидонъ и на Арвадъ бѣха веселитѣ ти; мждритѣ твои, Тире, които сж у тебе, тѣ бѣха кормицитѣ ти. . . Всичкитѣ морски кораби и корабницитѣ имъ бѣха въ тебе, за да тргуватъ. Персия- нитѣ и ливийцитѣ бѣха

твоитѣ ратници въ воинства- та ти; очакваха у тебе ци- товетѣ и мечоветѣ; тѣ ти дадоха великолепието. Тарсисъ тргувашъ съ тебе съ множе- ство отъ всякакви богатства: съ сребро, желязо, олово и свинецъ. . . Дамаскъ тргу- вашъ съ тебе съ множество отъ всякакви богатства; съ вино хелвонско и съ бѣла вѣ- на. Веданъ и Яванъ даваха прежда на трговцитѣ ти: желязо работено, благовонна трѣстъ и т. н. Пророкътъ из- режда още много градове и области, които сж тргували

Св. Духъ — денътъ на Македония.

„Защото нашето кѣмъ васъ благовѣствуване не стана само съ слово, но и съ сила и съ Духа Светаго. . .“

Павелъ и Силуанъ и Тимотей до Солун- ската църква.

На 9 юний е Св. Духъ, или както казватъ македонскитѣ българи на тоя празникъ „Духовъ день“. Съ твърде го- лѣмо основание родолюбивата и желъзна македонска органи- зация е избрала за свой за- крилникъ Св. Духъ, който Богъ бѣ изпратилъ надъ Ису- совитѣ ученици, чрезъ чиято всепобедна сила тѣ можаха да преодолеятъ в с и ч к и го- нения и мжчения и разпростр- ниха по цѣлата земя Христо- вото учение. И апостолъ Па- велъ бѣ ученика Христовъ, кой- то успѣшно, чрезъ Светия Духъ, тури основа на Христо- вата църква въ Македония. „Защото отъ васъ се провъз- гласи словото Господне не са- мо въ Македония и Ахия, но и на всѣко мѣсто се разчу ва- шата вѣра въ Бога“, казва апостолъ Павелъ кѣмъ солун- ци. (Къ Солунчанамъ, първото послание на светата апостола Павла, гл. I, ст. 8).

По-късно чрезъ този Духъ солунскитѣ равноапостоли Ки- рилъ и Методий още повече заздравиа християнството въ Македония и въ цѣлия Бал- кански полуостровъ. чиято свя- то дѣло достойно се поде отъ ученицитѣ имъ Климента, На- ума и Ангелария и после отъ епископъ Константина, пресви- теръ Григория, Иоанъ Екзарха и редица още високославни дейци.

Благодарение, обаче, на мждрия нашъ Царь Борисъ I, приелъ християнството, въ 858г. обвладѣнъ отъ Св. Духъ и жаду- ващъ за българска писменостъ и църковна служба, даде всич- ко си царско съдействие на моравскитѣ ученици, за да раз- пространятъ още повече хри- стиянството и старобългарска- та писменостъ изъ обширната му държава. Дѣлото на св. Климента и по-късно на дош- лия отъ Преславъ Наума про- лия отъ Палестина, Тракия и Албания. кждето повѣрията между населението и множес- вото църкви и писмени памет- ници на вѣчни времена ще го- ворятъ за могъщия свещенъ духъ и просвѣтно слово на тия неуморни труженици за

съ сирийскитѣ средиземно- морски градове (Книга на про- рокъ Иезекиила, гл. 27)

Отъ гореказаното можемъ да имаме известна предста- ва за днешното трговско и стопанско състояние на този библейски край

Сирия е въ сѣдство съ Су- ецкия каналъ, съ Египетъ, съ Трансйордания, съ Палестина, съ Иракъ и петролитѣ му извори. А въ всички тия земи Англия има голѣми жизнени интереси, толкова голѣми, че я принудиха да вдигне мечъ противъ доверения си съ- юзникъ и братъ по орѣжие. Но тя забрави евангелска- та мждростъ — „Който води ножъ, отъ ножъ умира“.

Нѣкои малко известни сведения изъ миналото на българи и румъни.

Въ сп. „Просвѣта“ кн. 9 има напечатана статия съ румън- ския ученъ публицистъ г. Васи- лие Христу подъ заглавие „Ру- мѣни и българи въ миналото“. Понеже въ нея сж допуснати нѣкои неистини, нашиятъ про- фесоръ г. П. Мутафчиевъ се е погрижилъ да ги посочи и поправи въ сжщата книга, оповѣстайки статията си „За българо-румънскитѣ отноше- ния въ миналото.“

Професоръ Петъръ Мутаф- чиевъ всѣкога, като истински ученъ, безъ никакъв примѣсъ на политика и шовинизмъ, каквито сж всички български учени, е държалъ да се изни- сатъ предъ гражданството чистѣ истини, основани на науч- ни данни. И въ тоя си стре- межъ той даде съ редица ста- тии и отдѣлни трудове обстоя- тели и заслужени отговори на нѣкои сѣдски учени, чиито исторически теории се губѣ- ха въ легендитѣ, шовинизма и фалшификацитѣ. . .

Почтениятъ румънски ученъ г. Василе Христу, ако и да не е отъ тая категория учени, все пакъ е допусналъ въ по- менатата си статия грѣшки, които сж привлѣкли ученото внимание на нашия професоръ, за да бжде принуденъ да ги поправи.

1. Досѣжно процеса за съз- даването на румънски народъ чрезъ поглъщането на славян- ско, респ. българско населе- ние, не е билъ приключенъ кѣмъ X—XI в., но е продъл- жавалъ почти безъ прекъсва- не още много вѣкове, траещъ дори и до днесъ. При това, не славянитѣ сж се настанили въ румънски земи, а обратно — днешно Влашко. Молдава, та и Трансилвания, презъ вре- мето следъ VI в., сж били сла- вянски земи. Въ отвѣднува- ската равнина власитѣ сж се явили едва презъ XIII и XIV в.,

ковъ, Йор. п. Йордановъ, Ил. Тричковъ, Димитъръ Мечевъ, героинитѣ Менче Кърничева, Мара Бунева и хиляди още сжпи македонски чеда

Нѣма българска земя, за която да е пролѣта толкова много българска кръвъ, откол- кото за Македония. А най-по- сле въ три последователни вой- ни България даде съ стотици хиляди жертви за Македония, Тракия, Добруджа и Морав- ско, за да останатъ пакъ подъ чуждо иго. И най-после, следъ всичката тая многовѣковна и кървава борба, германската храбра войска тури вѣнецъ, освобождавайки тия земи отъ робство.

Когатъ нѣкога се напише пълната история за освобож- денieto на Македония, поколѣ- нията най-добре ще видятъ и познаятъ какъвъ святъ и ве- ликъ духъ е живѣлъ въ ду- шитѣ на македонскитѣ бълга- ри, за да не бжде изтрѣгнатъ изъ гърдитѣ имъ отъ три вѣ- ковни врагове.

Навѣки да бжде прославяна паметта на всички жертви за Македония, достойни носители на Светия Духъ!

когато българскитѣ славяни сж живѣли тамъ отъ много сто- лѣтия. Две пети отъ думитѣ на днешния румънски езикъ сж славянски, български. „На тия български славяни полудивитѣ влашки пастири сж дължали издигането си на едно по-ви- соко културно-историческо стѣ- пало, политическата си орга- низация и своята писменостъ“. Презъ нѣколко вѣка, до XVII в., българскиятъ езикъ е билъ книжовенъ езикъ на румѣни- тѣ, на който езикъ сж били писани всички румънски цър- ковни книги, държавни актове и документи и пр. и пр..

2. Турското завоевание е би- ло причина за масово изсел- ване на българи отвѣдъ Дунава отъ края на XVII до срѣдата на XIX в. Мнозинството отъ населението не само въ нѣкои румънски градове, но и окол- ноститѣ имъ (Крайова, Алек- сандрия и др.) се състояло отъ българи. „Следователно, независимо отъ старобългар- ското славянство, което послу- жило за изграждането на ру- мѣнската народност, въ нея презъ течение на нова редица вѣкове непрестанно се проли- вала българска кръвъ“. Правъ е билъ г. Христу, казва проф. Мутафчиевъ, твърдейки, че рускотурскитѣ войни сж спо- собствували за обезлюдяване на много мѣста въ България, но за да бжде безпристрастенъ, трѣбвало е да добави, че не по-малко за разоряване на българитѣ сж били и войнитѣ на нѣкои влашки князе.

3. Вѣрно е отбелязалъ г. Христу въ статията си, че ру- мѣнската либерална интели- генция презъ 60-тѣ и 70-тѣ го- дини се е държала симпатич- но относно нашиѣ родолюбци и възстаници, живущи въ Ру- мѣния, но не е споменалъ за не- симпатичния, непохвалния на- чинъ на действия и отношения спрямо българскитѣ стремежи отъ страна на нѣкои румѣн- ски политически лица. Напри- мѣръ, когато Турция призна- ла румънския превратъ презъ 1867 г., когато билъ сваленъ князь Куза и на престола на сѣдиненитѣ княжества Влаш- ко и Молдава билъ каченъ князь Каролъ I, между дветѣ държави се явило отбегнато отношение; тогава министрътъ на вътрешнитѣ работи, Брати- яну предложилъ на Раковски да се образува легионъ, който съ румѣнската армия да изго- нятъ турцитѣ отъ Европа. Ра- ковски се е заловилъ горещо за работа, но скоро той, Па- найогъ Хитовъ и др., били принудени да напустнатъ Ру- мѣния, като неудобни и не- подходящи за румѣнскитѣ дѣр- жавни цели. Следъ това билъ създаденъ между румѣни и българи „Свещенъ съюзъ“ сре- шу турцитѣ. А българитѣ по- край тоя „Съюзъ“ образували „Таенъ съзаклетъ централенъ български комитетъ“ все по- внушението на румѣнската власт, насоченъ все пакъ про- тивъ Турция. Когато, обаче, лошитѣ отношения между две-

Любопитно предвиждане и признание.

Когато въ Париж се бѣ разрешилъ спора за Тракия въ форма каквато си язваемъ отъ международнитѣ договори, много списания, вестници, а и отдѣлни трудове не преставаха да се занимаватъ съ спорнитѣ земи, както и съ ограбенитѣ, онеправдани и съчетени народи. Английското списание „Ню Стейтсменъ“ отъ 1 април-1922 г. намира, че надеждата за успокоение на близкия Изтокъ е твърдесъмнителна. Списанието казва, че „за България въобще твърде малко се мисли отъ войната насамъ, но тя не е най-малко важната отъ балканскитѣ държави и тя неизбежно ще играе своята роля отново не следъ много години. Дали тя играе роля бже успокояваща или смутителна — остава да се види, но ние смѣтаме, че си сгрува труда да се направятъ усилия, за да се спечели България и че едно полезно начало въ тази посока може да се турне, като ѝ се осигури сѣщински излазъ на морето, който излазъ договорътъ ѝ дава, а гърцитѣ ѝ отказватъ“.

Отъ горнитѣ мисли се вижда, че авторътъ имъ е билъ много по-далновиденъ, прозорливъ и предвидливъ, отколкото английскитѣ дипломати, участвували въ разрешаването на българскитѣ спорни въпроси презъ времето на Парижката конференция. Заплашванията на „Малкото съглашение“, „Балканския пактъ“ на сръбския, турски, гръцки и румънски генерални щабове не можаха да принудятъ България да приеме фаталнитѣ имъ за нея предложения, и днесъ виждаме действително, че тя играе своята роля отново не следъ много години, както казва авторътъ на горесцитирани мисли.

Латинскиятъ в „Катимерини“ отъ 30. VII. 1922 г., пишейки по въпроса за гръцкото правителство, защо по-рано не е приело сътрудничеството на великитѣ сили, за да се тури край на войната въ Анадола, между другитѣ обяснения, дава и следнитѣ: „Презъ мартъ силитѣ предложиха да се произведе допитване въ Тракия и Смирна. Отхвърлихме това предложение, защото тъй пожела единодушно Народното събрание. Ако се приемѣше

допитване до населението, щѣше да се откъсне отъ Гърция не само Мала Азия, а и Тракия.“ По голѣмъ и по-важнъ документъ отъ този не може да има, че Тракия далече не е народностна принадлежност на Гърция, а на България, и че първата я заграби благодарение алчността си за чужди земи и престѣпнитѣ симпатии на Парижъ и Лондонъ къмъ Атина.

Фаталнитѣ грѣшки на дипломатитѣ презъ 1919 година въ Парижъ не можаха да не причинятъ и фатални последи

Нѣкои малко известни сведения изъ миналото на българи и румъни.

Продължение отъ 1 страница.

тѣ държави изминали и се подобрили, Братияну повикалъ главния членъ отъ тоя „Комитетъ“ Ив. Касабовъ и поискалъ разтурянето на последния. Разбира се, че Раковски е знаелъ за лукавитѣ цели на Братияну и Стурдза, преди което се обявилъ още отначало противъ тия политически и нечестни комбинации.

4 Българскитѣ революционери, следъ горнитѣ случки, обърнаха очи къмъ Сърбия, чийто князь билъ Михаилъ Обреновичъ — пръвъ носителъ на великосръбскитѣ стремени, който се почувлъ по стремени за освобождение на балканскитѣ народи отъ турско робство. Въ Букурещъ билъ свиканъ български съборъ (1867 г.), който решилъ за обща борба на българи, румъни и сърби срещу Турция, следъ което двата славянски народи щѣли да се обединятъ. Въ сѣщото време между Румъния и Сърбия билъ сключенъ воененъ съюзъ противъ Турция, въ който е имало единъ таенъ членъ за подѣлба на българската земя. Отъ Ed. Engelhardt се оповестява следното съдържание на този таенъ членъ: Ако providението благослови усилията на румъни и сърби свободно да разполагатъ съ териториитѣ, изтрѣгнати отъ османското господство, дветѣ договорни страни ще изпълнятъ следната спогодба. — Къмъ Румъния ще бждатъ завинаги присъединени островитѣ на Дунавската дельта, а сѣщо и източна България, между Русе, Варна и

ствия. Днесъ тѣ сѣ на лице съ всички си ужасъ. И колко щѣше да спечели човѣчеството, ако Хитлеровитѣ предложения, — справедливи и приемливи — се бѣха възприели отъ Парижъ и Лондонъ!

Утрешниятъ денъ какво ще ни донесе, това само единъ Богъ знае. Една истина обаче, стои високо надъ воюващи и невоюващи народи: че борбата се води отъ ограбенитѣ и онеправданитѣ противъ грабливитѣ, алчнитѣ и богатитѣ.

Нека върваме, че международната правда, най-после, ще възтържествува

Черно море“. А Сърбия трѣбвало да получи останалата частъ отъ българскитѣ земи.

5. Сѣщитѣ стремени къмъ българскитѣ земи е ималъ и рум. кралъ Каролъ I, чиито поданици ако и да проестираха презъ 1878 г. противъ присъединяване Добруджа къмъ Румъния, наскоро, презъ 1880 г., премѣстиха добруджанската си граница чакъ презъ лозята на гр. Силистра. Румънитѣ не останали доволни отъ Добруджа, която имъ се даде за участъето имъ въ Освободителната война и презъ 1885 г. и, по думитѣ на Engelhardt, румънскитѣ пълномощенъ министъръ въ Парижъ искалъ стѣгласието на френското правителство да се даде на Румъния за граница линията Русе-Варна.

6. Презъ Освободителната война румънитѣ сѣ участвували само въ завладяването на единъ турски редутъ и дали 3000 души убити, а не десетки хиляди, както твърди г. Христу, може би заблуденъ отъ негови съотечественици, писали по-рано по този въпросъ, отъ които може би, е пусната легендата, че Османъ паша се предалъ на рум. генералъ Черкезъ, както сърбитѣ твърдѣха, че Шукри паша се предалъ на тѣхъ! . . .

Отъ всичко горизложено се вижда, че стремени за заграбване чрезъ подлости на български земи отъ сърби и румъни (гръцитѣ сѣщо не прѣвѣтъ изключение) е старъ, зароденъ преди освобождението на България и съществу-

ващо до почването на днешната голѣма война противъ Англия. Всички наши сѣседи отъ появата си като държави сѣ търсили разширението си все за смѣтка на българскитѣ земи и въ който случай не сѣ подбирали срѣдствата си, забравяйки всѣкакво народно достойнство, честъ и моралъ. И затѣва, позовавайки се на Providението въ горепоменатия таенъ членъ, това не имъ помогна въ никой случай, защото искането имъ е било всѣкога несправедливо, защото Богъ е тамъ, където е правдата

Г. вѣ.

отъ Груевъ, Дѣлчевъ и Д. Ивановъ (крѣстена вече теке), които презъ ваканцията бѣха заминали. Очаквахме да се върне, и скоро се върна, само Дѣлчевъ, който остана гл. учителъ на всички училища въ града и, по традиция вече, инспекторъ на околията. Презъ нея година нови учители бѣха и току-що завърналитѣ се М. Развигоровъ и Г. Г. вѣ, — училищната работа се разпредѣли между всички учители, а Дѣлчевъ остана съвсемъ свободенъ отъ училищни занятия, къмъ които все пакъ проявяваше особенъ интересъ.

Докато предната година организирането на групи въ града и селата е било постигнато напълно, подъ вещо подетото ръководство отъ Дѣлчевъ, групитѣ се засилваха, почна се бойната имъ подготовка и почти редовно се произвеждаха учения за стрелба съ учебни патрони. Наредени бѣха съобщения за доставка на оржие и първиятъ транспортъ бѣ придруженъ до града отъ самия Дѣлчевъ. Спомнямъ си като днесъ болезнения му изгледъ при пристигането му, вкоченъ почти отъ измръзване — това бѣше презъ най-лошата мразовита зима Транспортътъ е трѣбвало много пжти да прекосва заледенитѣ води на р. Бръгалница и Дѣлчевъ е газилъ рѣката до пояса си, но, благодарение на здравата

Ботевиятъ денъ

Ботевиятъ денъ е денъ на гордостъ, вѣчна слава. На пробуждане на цѣлъ народъ, Който срещу робството и неправдата възстава И разкъсва кървавий хомотъ.

Ботевъ е титанъ въ епопеята ни света Блесналъ въ мрака като метеоръ. Подвигътъ му символъ е на устремъ и победа Необятни за човѣшки взоръ! . . .

И по-дивно арфа нѣгде въ далечината Мами неговия зовъ свещенъ, Буди буйни пориви, стремежи въ сѣрдцата Възжелали волень, свѣтълъ денъ.

Мисълта възражда се въвъ споменитѣ мили И открива свѣтли, бждни дни; Вихрено понесена отъ блѣна лекокрили Дири Ботевиятъ духъ великъ.

Ботевиятъ денъ е денъ на гордостъ вѣчна слава. На пробуждане на цѣлъ народъ, Който срещу робството, неправдата възстава И разкъсва кървавий хомотъ.

БОРИСЪ К. ШИШКОВЪ
— студентъ —

Намерени кости на румънски войници въ шуменскитѣ гробища.

Румънскитѣ воененъ аташе полага вѣнецъ на шуменскитѣ гробища.

Смѣсено румъно-българската комисия, подъ ръководството на подполковникъ Александъръ Будишъ и въ присѣствитието на кмета на града г. Хр. Хараламбиевъ разкриха въ града ни 56 гробове на румънски войници, погребани въ шуменскитѣ гробища презъ 1916, 1917 и 1918 година. Изровиха се кости на 57 войници, които следъ щателна де-

зинфекция се поставиха въ специални ковчежи.

На 5 т. м. румънскитѣ воененъ аташе г. подполк. Будишъ придруженъ отъ офицеръ отъ шаба на войската, пристигна въ града ни. Той направи посещение на обл. директоръ г. Ст. Пеневъ, на гарнизонния н-къ и на кмета на града Следъ обѣдъ г. Будишъ, придруженъ отъ кмета и членоветѣ на комисията, поднесоха вѣнецъ предъ коститѣ на румънскитѣ войници, погребани въ шуменскитѣ гробища.

На другия денъ румънскитѣ аташе замина за София.

Курсъ за ръководители въ лѣтнитѣ детски игрища. Съзатъ за закрила на децата открива въ София курсъ за ръководители въ лѣтнитѣ детски игрища. Курсътъ ще трае три седмици отъ 22 юний. Разноскитѣ по пътуването и следването на курса сѣ за смѣтка на курсиститѣ.

Заявления се изпращатъ на право въ съюза, или чрезъ тукашния клонъ.

Приематъ се предимно учители и кандидати съ срѣдно образование, които сѣ работили въ областта на грижитѣ за децата.

Четете Шуменски общински вест

Гоце Дѣлчевъ — първитѣ му години въ Щипъ.

(Спомени)

Годинитѣ 1894/95 и 95/96 ще останатъ паметни въ историята на учебното дѣло въ Македония, а най-главно — въ историята на революционната организация. Гр. Щипъ и северо-източна Македония въ това отношение сѣ най-щастливитѣ покрайнини, понеже именно отъ тамъ почна системната организаторска дейностъ.

Гр. Щипъ бѣше и си остана стожера, който свързваше възела отъ всички нѣшки на революционната мрежа до войнитѣ, тамъ почнаха своята практическа дейностъ Д. М. Р. О. Груевъ и Гоце Дѣлчевъ. Истината основитѣ на В. М. Р. О. бѣха турени вече въ Селунъ още презъ 1893 год и градоветѣ: Битоля, Воденъ, Прилепъ, Гевгели, Дойранъ, Струмица, Кочани, Велесъ, Скопие и Радовишъ дадоха първитѣ ѝ кадри, но Щипъ одухотвори и даде животъ на създадената вече организация.

И тъй презъ учебната 1894/95 год. щипското училищно н-во, председателствувано отъ Т. Лазаровъ, високо интелигентенъ и пѣргавъ момъкъ съ срѣдно образование, можа да ангажира за учители Д. Груевъ, Г. Дѣлчевъ и Т. Д. Ивановъ, всички чужденци за града и, като така, още съ идването имъ сѣ

били радушно посрещнати съ гражданството и още сѣщата година билъ откритъ въ града III прог. класъ а въ предградията му Н. село — II прог. класъ. Изведнажъ числото на ученицитѣ нараства и още първитѣ месеци било открито и недѣлно училище за възрастнитѣ. Тактътъ и умението на Даме, неговата блага дума, скоро създаватъ о б а я н и е всрѣдъ населението — мжже и жени — и славата имъ на учени и умни хора се разнася по цѣлия бръгалнишки край и още сѣщата година въ много села пожелаха да си отворятъ училища. — Учителитѣ откриватъ училищата, напжтствуващи отъ „Тройката“, които и предъ власти, и предъ население сѣ минавали за най-добри учители и си създаватъ положение на наставници и инспектори по учебното дѣло и се ползватъ предъ властитѣ съ права на такива. Поради това квартирата имъ се обръща на инспекция — презъ всѣко време граждани и селяни все „за учителитѣ си и училищата искатъ наставления“.

При така подетата работа скоро се създаватъ първитѣ групи на посветенитѣ въ революционното дѣло борци измежду гражданитѣ и селянитѣ,

кито вече освенъ недѣлното училище посещаватъ редовно вечернитѣ групови сбирки, подъ ръководството на своитѣ организатори. — Скоро групитѣ взели да се увеличаватъ и всички надеждни младежи ставатъ членове на организацията — пжтътъ е билъ вече разчистенъ, здрава основа е била поставена и почнала да се изгражда сградата на бждеша свободна Македония.

Една кратка телеграма отъ Даме презъ м августъ 1895 г. „назначенъ си учителъ въ Щипъ. тръгнѣ“, ме накара да изтрѣпна отъ гадостъ.

Стъмкиха ми покривки и ново облѣкло и презъ септемврий ме изпратиха съ хиляди благопожелания. — Керванъ отъ нѣколко кираджийски коне на Доне Стояновъ Щипянецъ, увеличенъ съ много тиквешки и прекоридиски добичета, напусна родния ми гр. Прилепъ. На втория-третия денъ следъ обѣдъ бѣхъ вече въ Щипъ. Недѣленъ денъ бѣше и, още съ отсѣдането ми въ Вакъвския ханъ, група граждани отъ кафенето при сѣщия, заедно съ Т. Лазаровъ, като разбраха, че съмъ учителя, дойдоха да ме поздравятъ съ добре дошълъ и до вечерта цѣлиятъ градъ знаеше вече, че новъ учителъ е дошълъ. Следъ 2-3 дни се настанихъ въ квартирата, заемана

отъ Груевъ, Дѣлчевъ и Д. Ивановъ (крѣстена вече теке), които презъ ваканцията бѣха заминали. Очаквахме да се върне, и скоро се върна, само Дѣлчевъ, който остана гл. учителъ на всички училища въ града и, по традиция вече, инспекторъ на околията. Презъ нея година нови учители бѣха и току-що завърналитѣ се М. Развигоровъ и Г. Г. вѣ, — училищната работа се разпредѣли между всички учители, а Дѣлчевъ остана съвсемъ свободенъ отъ училищни занятия, къмъ които все пакъ проявяваше особенъ интересъ.

Докато предната година организирането на групи въ града и селата е било постигнато напълно, подъ вещо подетото ръководство отъ Дѣлчевъ, групитѣ се засилваха, почна се бойната имъ подготовка и почти редовно се произвеждаха учения за стрелба съ учебни патрони. Наредени бѣха съобщения за доставка на оржие и първиятъ транспортъ бѣ придруженъ до града отъ самия Дѣлчевъ. Спомнямъ си като днесъ болезнения му изгледъ при пристигането му, вкоченъ почти отъ измръзване — това бѣше презъ най-лошата мразовита зима Транспортътъ е трѣбвало много пжти да прекосва заледенитѣ води на р. Бръгалница и Дѣлчевъ е газилъ рѣката до пояса си, но, благодарение на здравата

му натура, можалъ да се спаси отъ измръзване, затова пакъ отъ това си спечели язва въ стомаха, съ която живѣ до гроба.

Еднажъ „каналитѣ“ наредени, работата по доставката на оржие бѣше улеснена. А литература, вестници и др. се получаваша редовно и много отпорано. Въ началото на 1896 г. при сравнително полски условия, доставиха се и бомби и възпламенителни вещества.

Моятъ кираджийски Доне Стояновъ, поради търговскитѣ си връзки съ Прилепъ и Битоля, скоро бѣ посвѣтенъ въ тайнитѣ на организацията и той ставаша неинъ куриеръ — на първо време пренасяше вестницитѣ и кореспонденцията, а презъ м. априлъ и първата пратка съ бомби. Въ 2 товара съ оризъ се поставиха по нѣколко бомби, внесени въ Битоля за окр. к-тъ, който бѣ изискалъ такива като агитационно срѣдство. Шифровано писмо, собственоръчно писано отъ Дѣлчевъ, затворено въ пликъ съ надписъ еврейско име, бѣ предадено на Доне съ подробни указания за важността на новата пратка и за мъркитѣ, които трѣба да вземемъ при евентуално откриване на бомбитѣ и залавянето на бомбигѣ и залавянето на установения му редовенъ маршрутъ, съ разчетъ да стигне въ Битоля въ наядвечерието на

Брой 74
Нѣколко
Въ сп. „П
се разгледа
къмъ книгат
Чкаловъ“ н
въ на Бъ
излича
числа за
опанство
мето, което
да, и злива,
Канада
С. Шат
Швейцар
Англия
Холанд
Швеция
Франция
Германия
Италия
Унгария
Югославия
Япония
Румъния
България
Индия
Отъ цѣли
поишени на
366300000
ство се п
доходътъ
218100000 л
та — 227,
зобшенъ
6000000 л
218100000 л
гровки 135
свободни пр
локриити
1924 г.
1925 г.
1926 г.
1927 г.
1928 г.
1929 г.
1930 г.
1931 г.
1932 г.
1933 г.
1934 г.
1935 г.
1936 г.
1937 г.
1938 г.
1939 г.
Относно и:
отъ Българи
билъ 5094000
та държи п
личество въ
то идатъ С. 1
кг., Южно
възъ 10750000
8570000 кг
8250000 кг
7030000 кг
3028000 кг
3260000 кг
9260000 кг
пазаря, заед
пазарджи о
градове.
Понеже пр
и др. на
шири мрежа
вно разкри
на единъ кан
ти готови, н
отъ другъ, н
пренасянето
чевъ излѣзна
не“ на учили
но отклони и
ложената му
макинама. —
града съ па
презъ нощта
за да успѣе
ритѣ и да пр
и задъ гран
за 5-6 дни да
но — така у
циално за об
Въ вторникъ
IV 1896 г., а
добре, между
се яви при
пжтникъ и м
иде отъ Веле
въ полунощъ
добре скѣтан
бави: изпра
лѣпъ съ наро
лене съмнен
нѣсмѣто но
Дешифрире
водителъ, въ к
че Доне е
отъ „н
града при св.

Нъколко сведения за нашето стопанство

Въ сп. „Просвета“ кн. 9, т. г., се разглежда от г. Дим. Павлов книгата на г. Д-ръ Ас. Чакалов „Националният доход на България“, изъ която той извлича любитни сведения и числа за нашето народно стопанство. Споредъ изчислението, което той прави за 1935 год., излиза, че националният

доход на страната ни за казаната година възлиза на 36569000000 лв., който съставлява на глава за година се падатъ 5965 лв..

Сравнени националният доход на другитъ държави съгориия за година на човѣкъ въ английски лири-стерлинги ни дава следната таблица:

Канада	на глава	119
С. Шати	„	89
Швейцария	„	80
Англия	„	76
Холандия	„	58
Швеция	„	55
Франция	„	41
Германия	„	33
Италия	„	24
Унгрия	„	23
Югославия	„	22
Япония	„	14
Румъния	„	14
България	„	12 1/2
Индия	„	5

Отъ цѣлия горепоменатъ годишенъ националенъ доходъ 36569000000 лв. на селското стопанство се падатъ 19565000000 лв.; доходътъ отъ занаятитъ е 2816000000 лв.; отъ индустрията — 2272000000 лв.; отъ съобщения и транспорти 1045000000 лв.; отъ търговия 2481000000 лв.; кредитъ и осигуровки 1355000000 лв.; отъ свободни професии 302000000 лв.; покрити имоти 2177000000 лв.;

1924 г.	43678000000	лв. на глава	8389	лв.
1925 г.	49495000000	„	9315	лв.
1926 г.	49419000000	„	9112	лв.
1927 г.	52462000000	„	9512	лв.
1928 г.	56529000000	„	10115	лв.
1929 г.	56207000000	„	9925	лв.
1930 г.	48641000000	„	8467	лв.
1931 г.	44561000000	„	7763	лв.
1932 г.	39273000000	„	6665	лв.
1933 г.	35663000000	„	5698	лв.
1934 г.	34564000000	„	5713	лв.
1935 г.	36569000000	„	5965	лв.
1936 г.	38886000000	„	6312	лв.
1937 г.	44622000000	„	7201	лв.
1938 г.	48765000000	„	7800	лв.
1939 г.	50000600000	„	7949	лв.

Относно износа на грозде отъ България презъ 1939 г. е билъ 50940000 кгр., последната държи първо мѣсто по количество въ свѣта, следъ която идатъ С. Шати съ 26310000 кгр., Южно-Африканския съюзъ 10750000 кгр., Гърция — 8570000 кгр., Холандия — 8250000 кгр., Унгрия — 7030000 кгр., Югославия — 3028000 кгр., Португалия — 3260000 кгр., Аржентина — 9260000 кгр. и др..

За 1937 и 1938 година България е изнесла — 35990000 и 57200000 кгр. и заема също първо мѣсто по тоя си износъ.

За 1938 г. следъ България износители на грозде следватъ: Италия — 28390000 кгр., Франция — 12940000 кгр., Гърция — 10670000; Холандия — 10110000 кгр., Унгрия — 9120000 кгр., Португалия — 5130000 кгр., Югославия — 3840000 кгр., Румъния — 1910000 кгр. и др..

пазаря, заедно съ другитъ пазарджии отъ околнитъ села и градове.

Понеже превозкитъ на оржие и др. налагаше да се разшири мрежата, та при евентуално разкритие отъ властта на единъ каналъ да има други готови, независими единъ отъ другъ и за да се засили пренасянето на оржие, Дѣлчевъ излѣзна по „инспектиране“ на училищата, като любезно отклони и тоя пътъ предложената му стража отъ каймаканина. — Той излѣзе отъ града съ пазарджии кѣсно презъ нощта въ понеделникъ, за да успѣе да стигне куриеритъ и да продължи пътя си и задъ граница, инкогнито, и за 5-6 дни да се върне обратно — така уведоми той официално за обиколката си.

Въ вторникъ сутринта (19 IV 1896 г., ако си спомнямъ добре), между 2-и и 3-и урокъ се яви при мене изморенъ пътникъ и ми пришушна, че иде отъ Велесъ — тръгналъ е въ полунощта. Докато извади добре скътаната бележка, прибави: изпратена е отъ Прилепъ съ нароченъ куриеръ за мене съмнение не остана, че писмцето носи зловеща вѣсть.

Дешифрирахъ нѣколко реда писани отъ битолския окр. ржководителъ, въ които се известява, че Доне е арестуванъ при обискъ отъ „колджии“ край града при Св. Недѣля, които, тър

сейки съ шишоветъ тютюнъ въ товаритъ, открили бомбитъ. Съобщихъ това на другаритъ си и решихме самата шифрована бележка, приподписана само отъ насъ, да препратимъ веднага на Дѣлчевъ. Наредихъ веднага да бжде намѣренъ бързоногия Спиро Келемановъ и да дойде готовъ за пътъ.

Спиро дойде следъ половинъ часъ и къмъ 11 ч. пр. обѣдъ тръгна съ устната порчка да стигне Дѣлчева на всѣка цена, кжде то и да го намѣри лично да му предаде бележката. Действително, на мръкване Спиро се явява при Дѣлчева, въ момента когато той, предрешенъ вече, билъ готовъ да продължи пътя си „Щомъ видѣхъ Спиро, веднага ми мина мисълта, че е станало нѣщо“ — ни разправи Дѣлчевъ, който веднага съ прочитането на бележката, наредилъ куриеритъ да си продължатъ пътя безъ него, защото той ще се върне обратно въ Шипъ, а на Спиро поръчалъ да си отпочине и рано сутринта ще се върнатъ обратно заедно. — И действително, въ срѣда рано сутринта Дѣлчевъ се върна.

Още съ получаването на съобщението отъ Битоля взехме мѣрки да се „поприберемъ“ малко и очаквахме най-малко обискъ, ако не нѣщо повече. Дѣлчевъ направи последни разпореждания по „прибирането“, като самъ провѣри всич-

БЕЛЕЖКИ НА ДЕНЯ

ЗА БОТЕВЪ

(По случай годишнината му)

Искате ли вашето сърдце да затупти съ сърдцето на великия поетъ, искате ли да изпитате трепетитъ на неговата душа, то идете въ родния му градецъ, опийте се отъ аромата на цѣфналитъ рози и ще намѣрите извора на неговия поетиченъ талантъ. Искате ли вашето сърдце да забие побуйно, искате ли да обгори отъ пожара на априлския ентузиазмъ, то идете въ близкия до града Балканъ и тамъ ще чуete нестихналото сърдце на великия бунтовникъ.

Прегърналъ една народническа идея, той, съ чистотата на светецъ, съ мъдростта на старецъ и пламъка на младежъ, изкачи своята Голгота, за да умре за девиза, който пръвъ бѣ издигналъ: Отечество, хлѣбъ, свобода и да възкръсне навѣки въ иднитъ поколения.

Единъ народъ проплака, една снага се надигна и разтърси робски вериги. Това бѣ върховна жалба по загиналъ синъ.

Каролинъ Кулевъ.

А най-големъ вносителки на грозде презъ 1938 год. сж били следнитъ държави въ Европа: Германия (съ Австрия) 100370000 кгр., Англия — 44060000 кгр., Швейцария — 11040000 кгр., Полша — 4880000 кгр., Швеция — 4110000 кгр.

Отъ горнитъ цифри узнаваме два важни факта: първо, че въ България на глава се пада годишно най-малкъ доходъ и второ, че отъ всички държави България изнеса годишно най-много грозде въ странство.

Пократа отъ тия данни е, че съответнитъ наши стопански деятели и отговорни лица ще трѣбва да се заломятъ здраво и планомерно за увеличаване на нашия националенъ доходъ, посредствомъ надлежни мѣроприятия въ разнитъ области на стопанството.

Това особено много се налага тая година относно лозята, за които, както изглежда, не е достатъченъ нито синиятъ камъкъ, нито рафията.

АВТОРЪТЪ НА МУЗИКАТА НА „ПОКОЙНИЦИ“

Презъ 1914—1915 учебна година учителствувахъ въ село Байрямъ—Дере (сегашното му име не знамъ) Преславско, заедно съ учителя Йорданъ Спирдоновъ. Въ начало на следната учебна година той бѣ мобилизиранъ като подофицеръ въ 7-ми Преславски полкъ.

Кѣсно въ есенята презъ 1915 год., колегата Спирдоновъ, билъ въ отпускъ, дойде ми на гости въ Байрямъ—Дере, кжде то престоя единъ день и една нощъ. Между многото разговори, които водихме, стана дума и за „покойници“. — Тукъ ще се помъча да предамъ думитъ му:

„Ти знаешъ, Пенчо, отъ миналитъ ни разговори колко съмъ се възхищавалъ отъ Вазовото стихотворение „На падналитъ при Сливница“ и какъ ме е възхищавалъ и вдъхновявалъ стихътъ:

Защо паднахте тукъ, деца борливи...“

Днесъ вече мога да ти се похваля, че азъ композирахъ мелодия на тѣзи хубави стихове“. Следъ това той запѣ съ особена прочувственостъ мелодията. Въ неговитъ уста тя звучеше като молитва. Менъ ми много хареса И сега, колчемъ пѣти я запѣвамъ, предъ менъ всѣкога изпѣква неговиятъ милъ образъ на скромень, народень учителъ, който, макаръ безъ специална музикална подготовка, бѣ по рождение и душа музикантъ. Той чувствуваше, дишаше и работѣше само чрезъ музиката.

Ние се раздѣлихме. Той замина за частта си, а не следъ дълго и азъ постъпихъ въ школата. Завършилъ курса, бѣхъ изпратенъ на добруджанския фронтъ презъ месецъ септември 1916 год., кжде то имаме случая да се видимъ на два пѣти. Втория пѣти и двамата ранени, той по-леко а азъ по-тежко. Това бѣше на гара Кара-Омеръ, Добричко, откжде заедно пѣтувахме до гр. Добричъ въ единъ товаренъ вагонъ. Той, като по-леко раненъ, ми услужваше съ вода и др.

* Б. Р. Статията се даде за вестника отъ г. Анастасъ Зидаровъ, кому много благодаримъ. Въ нея се повдига въпросъ, по който г. Зидаровъ ще е любезенъ да занимае шуменското гражданство.

Оздравѣлъ скоро, бива върнатъ наново въ частта си и при боеветъ при Тулча пада убитъ.

Като учителъ, той бѣше истински Татко Песталоци. Отъ всичко най-много обичаше музиката и бѣше всецѣло погълнатъ отъ нея. Той изучаваше регистра на детскитъ гласове и композираше съответни детски мелодични пѣснички, които цѣлото училище пѣеше. Въ класната му стая — стоя на първачетата наредъ съ окаченитъ картини на числата и тия по предметно обучение, рисувани лично отъ него, бѣха окачени и нотни листи, надъ които той често работѣше.

Той бѣше толкова честна и благородна натура, толкова скромненъ, че никога не би си приписалъ авторството на една чужда композиция. Дори азъ предполагамъ, да не е подписалъ даже и листа на своята безсмъртна композиция.

За менъ той е безспорния авторъ на „Покройници“.

Откакто прочетохъ въ вестникъ „Отечество“ предприетата анкета за установяване автора на „Покройници“, съвѣстът ми не ми дава миръ, догде не изпѣля тоя мораленъ приятелски дългъ къмъ единъ святъ покойникъ, действителния и истински авторъ на „Покройници“.

Научихъ, че по-рано е била повдигната анкета за сжщия въпросъ, но азъ останахъ въ Румъния и бѣхъ въ робство отъ 1919 год., до освобождението, и едва чакъ сега научихъ за повдигнатата анкета отъ вестника ви, поради което кѣсно се обаждамъ.

ПЕНЧО Т. ЧАУШЕВЪ

— търговецъ —

Запасенъ офицеръ, инвалидъ отъ войната и председателъ на дво „Инвалиди“

Силистра

Шуменскиятъ околийски клонъ отъ съюза „Обществена подкрепа“ изказва своята благодарностъ на г-нъ Сжби Митевъ Камбуровъ с. Караясенъ, Павликенско, по случай дара му къмъ областното старопиталище, отъ 1 живо агне; 2 кгр. оризъ; 2 литра вино; 7 хлѣба, послучай 3 месеци отъ смъртта на сестра му Стефка Митева Камбутова.

всички у дома; тѣ разбраха и ми казаха, че правятъ кафе за гоститъ: Гоце заръчалъ. Разбрахъ всичко и си излѣзахъ да си ида въ училището. Цѣлиятъ градъ знаеше за обиска и причинитъ му, защото такъвъ бѣше направенъ и въ къщата на Донета. На обѣдъ Дѣлчевъ весело ни разказваше, че сутринта въ конака била получена телеграма отъ Битоля за намѣрени у товаритъ на Ищипията Доне Устоянъ „пумпалумпа“ — елбете башъ-даскала ще знае да имъ каже, що сж тия работи и познавали такъвъ човѣкъ — затова дошли да провѣрятъ Дѣлчевъ имъ обяснилъ, че въ науката „пумпа“ казватъ на чугуненитъ бунари, както при *Арастата*, а за „лумпа“ нищо въ книгитъ не се пишело. Попрегледали книгитъ, разтърсвали изъ стайтъ дано откриятъ нѣщо подозрително и, като не намѣрили нищо, пили си кафето и, съ голѣми извинения, взели си сбогомъ.

Така се приключи за Шипъ тая афера, безъ да имаше даже следствие по нея, а въ Битоля, освенъ Доне Стояновъ, който бѣ осъденъ на доживотенъ затворъ, благодарение на твърдостта му, макаръ съ малко бахшишъ бѣха освобождени баша ми и братъ ми и ханджията на Доне, всички *Мушоковци*, за които Доне бѣ повтарялъ: „не е тоя“ — онзи,

що ми даде ориза въ Кочани, го познавамъ между хиляди души — високъ бѣше съ дълга антерия, руса брада, младъ — каза ми се отъ Битоля и че ще ме настигне изъ пѣтя, но вие ме заловихте и кириятъ даже не можахъ да си прибера. Писмото се изтърсило отъ плика, който бѣше отворенъ (въ сжщностъ Доне сдѣвалъ парчетата му преди да го арестуватъ)

Преди Винишката афера Доне бѣ амнистиранъ и сега живѣе съ челядта си въ К-лъ, а Гоце Дѣлчевъ следъ свършване учебната година замина отъ Шипъ въ другъ районъ, а следъ 2 години стана нелегаленъ — подвиженъ членъ на Ц. К-тъ и организаторъ. Тѣй той преброди цѣла почти Македония, стана дроба на организацията, апостола на свободата и а Македония; докато на връхъ Гергьовденъ 1903 г. вражески куршумъ проби черепа му при с. Баница, Сърско.

Замръ навѣки Гоце — за да живѣе вѣчно! Поклонъ предъ неговия великъ духъ.

(в. „Илинденъ“ 6. V. 1923 г.)

Платете си абонамента

Печатница „СПАСЪ ПОПОВЪ“
ШУМЕНЪ — 1941 — 40

Атаките против г. Чърчил

Днешните политически събития изкараха на голъма висота видни държавници, водачи на народите си и мощни закрилници на държавите си, като г. г. Адолф Хитлер, Бенито Мусолини и Уинстън Чърчил. У нас доста нѣщо се знае за живота, дѣлата и характера на първите двама. За английския държавник — г. Чърчил (Churchill), ако и да е по-стар държавник от първите двама (роден през 1874 г.), малко знаем. Той изпъкна на политическата сцена главно след оттеглянето от председателското мѣсто въ английското правителство на покойния Чембърлейн. Той днес е сжщински волач на английската империя. И колкото повече Англия губи важните си позиции по всички бойни фронтове, толкова повече той става централна фигура въ срѣдъ английския държавен живот. Вестниците от 11 юний т. г. изтъкват атаките въ английския парламент върху му, изтъквайки го за виновник на редицата военни и дипломатически неуспѣхи. Смутът и безспокойствието въ срѣдъ английския парламент стават видими след критиката поражение, което германските въздушни сили причиниха на Великобритания. През време на речта и защитата си въ парламента, той открито признава, че Германия била взела голѣма преднина въ авиацията и въоръженията. На „язвителните прекъсвания“ на бившия военен министър Хоръ Белиша, Чърчил отговорил, че Белиша знеел само да държи речи, а през неговото министерствование въоръжението на Англия било най-слабо. За падането на о. Критъ, за което силно го критикувалъ работническият депутат Смитъ, Чърчил признал ред грѣшки и опущения на главното командване и правителството. На отпавеният му въпроси от поменатия Белиша и депутата Бъкстеръ, г. Чърчил заявилъ, че „много от това, което тѣ твърдятъ, е вѣрно“, че е липсвала до известна степенъ прозорливост (к. н.) при организиране на защитата на Критъ. Г-нъ Чърчилъ сжщо признал на 10 юний въ парламента, че „положението на Египетъ е много деликатно и че главната опасност за Англия въ Африка остава и ще бже Либия“; той сжщо признал, че походътъ въ Сирия, ако и да причинява разпожване на английските сили, се явява необходимъ. Депутатът Бъкстеръ заявилъ още, че „Чърчилъ злоупотребява съ властта, действувалъ самостоятелно и вземалъ решения по въпроси, които били извън неговата компетентност, нѣмало никакви указания, че Чърчилъ се вслушва много въ съветите на военните специалисти; напротивъ, имало всички указания, че войната въ Гърция и Критъ била дирижирана по начини, които сж подъ всѣка критика отъ военна гледна точка“.

Горните обвинения противъ г. Уинстън Чърчилъ сж действително остри и тежки за един държавникъ, който е билъ министър на търговията, вътрешните работи, на адмиралтейството, на финансите, на войната; който е участвувалъ въ Трансваалската (Англобурската) война през 1897—1902 г., за която война е изпращалъ писма до английските вестници, които го направили популяренъ въ срѣдъ английското общество и му отворили вратите на английския парламентъ. Тогава той е билъ 25 годишенъ младежъ.

Но за да имаме по-цѣлостна представа за този горд и

упоритъ синъ на Албиона, нека видимъ характеристиката за него на фелдмаршалъ Френчъ, английски главнокомандующъ презъ Свѣтовната война. „Докато още бѣхме при р. Ена, азъ бѣхъ посетенъ отъ г. Уинстън Чърчилъ, който тогава бѣ първи лордъ на адмиралтейството. Той пристигна презъ нощта на 22 септември и си замина на 28-и. Въ продължение на много години Уинстън Чърчилъ бѣ мѣсѣ най-интименъ приятелъ. Азъ бѣхъ свидетел на неговата дейностъ презъ време на южно-африканската война, но едва къмъ 1905 или 1906 г. азъ го добре опознахъ. Както е мжчно да се опише, така е трудно и да се анализира неговия сложенъ характеръ. За ония, които не го познаватъ, буйното разположение на характера му — което е неговата най-главна характерна черта — като че ли хвърля въ сѣнка останалите отлични качества, именно неизчерпаема куражъ, неуморимата енергия, *удивителната прозорливост* (к. н.) и бързоподвижната умствена мощ — качества които съставляватъ необикновената личностъ на Уинстън Чърчилъ. Неговата опитностъ и познаване на обществените въпроси не могатъ да бждатъ оспорвани; тъй като въ една възраст, въ която повече отъ хората се оформяватъ и каляватъ за живота, били тѣ общественици, военни или църковници, — въ тая възраст той бѣше начело на една отъ най-важните служби въ британското правителство; и даже неговите най-заклети врагове не ще могатъ да отредатъ, че той не е оставилъ следи отъ голѣма полза върху всѣко дѣло, което е било въ неговите ръце. Надаренъ съ една борческа природа, той постоянно е заетъ въ политическата борба, която се отличава по своите най-остри противоречия, и, следователно, само неговите най-интимни приятели познаватъ неговата мжжествена, великодушна доброта на неговия характеръ и неговата *свършена добродетел* (к. н.). Историята ще опише нѣвага ролята, която той игра презъ цѣлата велика борба, роля, която бѣ отъ чисто творчески характеръ. Неговото посещение въ моята главна квартира по това време, принесе много добри послѣствия. Правителството бѣ започнало да се нервирва, отнсно военното положение и спираването на по-нататъшното настѣпление. Съ свойствената енергия и дейтелностъ, Чърчилъ посети и видѣ всѣка една частъ на бойния театъръ и това, което видѣ и чу, му даде възможностъ да изпрати добри сведения за безопасността на фронта до своите колеги. Азъ разсвихахъ надълго съ него моите възгледи, относно желанието ми британските сили да заематъ единъ боевъ участъкъ, въ който биха могли да действуватъ, подпомогнати и отъ флотата, и да се свържатъ съ белгийската армия. Ние разкритикувахме възможността отъ пропадането на едно възможно предприето обходно движение, и се съгласихме въ общото си схващане, че ние ще сме въ състояние, имайки фланговата поддръжка на флотата, да отнемемъ отъ редовите на противника белгийското крайбрежие най-малко до Зеербрюге“. (Мемоарите на фелдмаршалъ Френчъ 211, 212).

Горната великолепа характеристика въ днешно време ще трѣбва да претърпи значителна промѣна, като я съпоставимъ съ горечитраните отговори на г. Чърчилъ при атакуването му въ парламента и съ участието му въ Англо-бурската война. Това му

Хараламбиев

Областната служба за националната пропаганда съобщава за знание, че съгласно наредбата за националната пропаганда, публикувана въ Държавен вестникъ брой 76: всѣка пропагандна дейностъ на което и да било държавно, общинско, или автономно, или обществено, или частно учреждение, което засѣга моралния капиталъ, материалните сръдства, стопанското или политическо устройство или пъкъ националните интереси на държавата, трѣбва да бже предварително одобрена отъ Дир. за националната пропаганда, която разглежда, съгласува и възлага изпълнението на тази дейностъ на свои органи или на учрежденията, което я е поискало.

II Никаква показна проява, като изложба, панаири и пр., не може да стане въ страната безъ предварително одобрение отъ Дир. за националната пропаганда.

III Сжщо така никакво тържество и чествуване не може да стане въ страната безъ предварително одобрение отъ Дир. на националната пропаганда, която може да запази ръководството за себе си, или да даде задължителни указания и насоки.

За изпълнение на тия разпоредби виновниците се наказватъ съгласно чл. 37 отъ закона за гражданската мобилизация.

Поправка. Допусната е грѣшка въ миналия брой на вестника ни на 3 стр., въ съобщението имената на абитуриентите и абитуриенти тѣ отъ двѣтѣ шуменски гимназии. Пореденъ № 18 е абитуриентката Димитричка Христова Калчева.

Управата на Оп. тния педагогически институтъ и образователна прогимназия въ гр. Шуменъ благодарни на следните лица, за направените отъ тѣхъ дарения на трапезарията за бедни ученици и ученички отъ прогимназията:

1) София Генова отъ гр. Шуменъ — 500 лв. за здраве;

2) Илия х. Василевъ отъ гр. Шуменъ — 200 лв. по случай 40 дни отъ смъртта на брата му Петъръ;

3) Иванъ Симеоновъ отъ гр. Шуменъ — 200 лв. за здраве.

Отъ дирекцията.

Въ канцеларията на старопиталището „Милосърдие“ сж постигнали следните дарения:

1. Г-жа Василка х. Василева за здраве на сина си Илия подарява 2 кгр. месо (агнешко), 4 хлѣба, 2 кутии консерви по 1/2 кгр. едната, 1 кгр. картофи.

2. Г-жа Данка Ив. Бобева подарява 1/2 кгр. оризъ и 1 кгр. вино, за 40 дни отъ смъртта на мжжа си Ив. Бобева.

Настоятелството на дво „Милосърдие“ благодарни най-сърдечно на дарителите.

участие въ тая война го издава за съвсемъ не съвършена добродетел“, понеже въпросната война презъ 1899 год. бѣ осждена отъ цѣлия културенъ свѣтъ за грабителска, жестока и антморална, която понизи тогава престижа на британската империя. А що се отнася до „удивителната прозорливостъ“ на английския държавникъ, — отъ нея той самъ се отказва въ речта си на 10 юний предъ депутатите въ парламента.

И все пакъ въ държането на г. Чърчилъ и между думите му проглежда нѣкаква надежда за бждещъ успѣхъ. Доколко е основателна тая му надежда — ще покажатъ близките дни.

Г-въ.

ОТВСѢКЖДЕ ЗА ВСИЧКИ

— Македонските българи, пленени при навлизане на германските войски въ Гърция и Югославия, сж вече освободени. Тѣхното число надминава 60,000 души.

— Въ Добруджа до сега сж раздадени отъ Б. З. К. банка 140 милиона лева за разни стопански цели. Отпуснати сж сжщо 5300 плугове, 360 редосѣлки, 2,500,000 кгр. фуражъ и др.. На 15,200 преселени семейства сж раздадени 1,190,000 декара земя и на 36,600 мѣстни семейства — 905,000 декари. Цѣлата земя

въ Добруджа е обработена и засѣта съ различни култури.

— Островъ Критъ има пространство 8518 кв. км. и 400,000 жители.

— Новиятъ кралъ на Хърватско ще носи името ТОМИСЛАВЪ II.

— Повредените сгради въ Франция презъ време на войната възлизатъ на 8000, стѣ тѣхъ 6000 сж напълно разрушени.

— Ескимосите, поради оскудица на храна и липса на витамини, живѣятъ най-много 50 год.

— Минералните извори въ България сж 136, но се използватъ само 50.

Шуменско градско общинско управление отдѣление мобилизационно

З а п о в ѣ д ъ № 361

гр. Шуменъ, 6 юний 1941 година

Предвидъ на това, че отъ 20 того започва декларирането отъ търговците на едро и дребно, занаятчи, градинари, мандраджии, земеделци и пр. и пр., съгласно § § 69.72, 93 и 85 отъ правилника за приложение закона за реквизицията, за притежаваните отъ тѣхъ материали, стоки, предмети, хранителни и фуражни припаси, артикули, принадлежности, всѣкакъвъ едъръ и дребенъ добитъкъ и пр. пр., за да може да се декларира всичко необходимо и за да се избѣгнатъ неприятностите и налагането на наказания,

З А П О В Ъ Д В А М Ъ:

1. Всички търговци на едро и дребно, занаятчи, мандраджии, градинари, земеделци и пр. и пр., да се явятъ въ общината, стая № 13, за да получатъ специални декларации, които допълнени да върнатъ въ сжщата стая — най-късно до 30 того. Декларациите се получаватъ срещу 2 лева.

2. Декларациите да се попълнятъ чисто и четливо, иначе нѣма да се приематъ.

3. Въ декларациите да се покаже точно и всичко, което е упоменато въ нея.

4. Ония, които по-рано сж подали декларации, а по настоящемъ не притежаватъ нищо, да се явятъ въ сжщата стая и устно заявятъ това, за да се направи отмѣтка по партидите имъ, иначе подлежатъ на глоба. Неподадените декларации до горния срокъ, а така сжщо и ония, които дадатъ невѣрни сведения, ще бждатъ наказани съгласно чл. 25 отъ закона за реквизицията.

К метъ: (п) Хр. Хараламбиевъ

В ѣ р н о,

При Шуменската градска община

Секретаръ: Ем. Георгиевъ

ШУМЕНСКИ МѢСТЕНЪ ЗАТВОРЪ

ОБЯВЛЕНИЕ № 2435

гр. Шуменъ, 11 юний 1941 година.

Известява се на интересующите се, че на 21 юний 1941 год., отъ 10 до 11 часа преди обѣдъ въ тържествената зала на Шуменското областно данъчно управление ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция за отдаване на доставчици хранителни продукти, осветлителни и отоплителни материали за нуждите на затвора за време отъ 1. VII. до 31. декември 1941 година включително; видъ, количество и приблизителната имъ стойностъ сж публикувани въ Д. В. брой 110 отъ 21. V. 1941 година.

Поемните условия и описанията къмъ тѣхъ могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ день въ канцеларията на затвора, а въ деня на търга въ тържествената зала на Шуменското областно данъчно управление.

ОТЪ ДИРЕКЦИЯТА

О Б Я В Л Е Н И Е № 1693

гр. Шуменъ, 10. VI. 1941 год.

Шуменското полицейско коменданство обявява на интересующите се, че търси да наеме помѣщение за коненъ полицейски участъкъ до края на 1941 год. по доброволно спазаряване. Сжщото трѣбва да отгори на следните условия:

Да има удобно помѣщение — конюшна за 9 коня, спалня стая за стражата отъ 8 души, канцелария и стрѣха — сайвантъ за фуража на конетѣ. Предложения се приематъ до 18 ч. на 7-мия день следъ публикуване настоящето въ в. „Шум. общински вест“

Всички разноси по публикуването, данъците и гербовия налогъ, сж за смѣтка на наемодателя.

Отъ коменданството